

Staatssecretaris akkoord 15-11-2024

Aan
Staatssecretaris

nota

Evaluatie coronaregelingen kinderopvang en noodopvang

Aanleiding

Onderzoeksbureau Dialogic heeft in opdracht van SZW een evaluatie uitgevoerd naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het coronabeleid in de kinderopvang. Deze evaluatie is toegezegd aan de TK. Dialogic heeft het rapport nu afgerond. U vindt het rapport en de conceptaanbiedingsbrief aan de TK in de bijlage.

Geadviseerd besluit

Gaat u akkoord met de conceptbrief en verzending van de brief en het rapport aan de TK?

Kernpunten

- In de brief beschrijft u kort de achtergrond en aanleiding van het onderzoek, de belangrijkste uitkomsten en aanbevelingen en hoe het kabinet hiermee verder gaat. Tot slot bedankt u de sector en alle betrokkenen voor hun inzet en flexibiliteit om de financiële regelingen en de noodopvang mogelijk te maken.

Achtergrond en aanleiding

- Tijdens de covid-crisis is de kinderopvang in de periode 2020 tot en met 2022 driemaal gesloten geweest. Ouders werden opgeroepen om de factuur van de kinderopvang tijdens de sluiting door te betalen. Dan zouden ze van de overheid hun kosten vergoed krijgen. Drie financiële crisisregelingen zijn hiervoor opgezet, namelijk de Tijdelijke tegemoetkomingsregeling kinderopvang (TTKO), de Tijdelijke tegemoetkomingsregeling zonder overheidsvergoeding (TTKZO) en gemeentelijke vergoeding eigen bijdrage voor peuteropvang, sociaal medische indicatie en voorschoolse educatie. Deze regelingen hadden als doel om de kinderopvangsector stabiel en overeind te houden, het bieden van noodopvang voor ouders met cruciale beroepen en kwetsbare kinderen en om de ouders een plek op de kinderopvang te laten behouden.
- In de strategische evaluatie agenda 2023 en 2024 is aan de TK toegezegd om de TTKO en TTKZO in 2023 te evalueren op doelmatigheid en doeltreffendheid. Uw voorganger besloot dat deze evaluatie extern zou worden geëvalueerd. Om te leren van alle maatregelen is het onderzoek uitgebreid met de evaluatie van de gemeentelijke regelingen en noodopvang en is een internationale vergelijking gedaan met Frankrijk, Denemarken en Duitsland.

TER BESLISSING

Directie

Datum
30-09-2024

Onze referentie
2024-

Opgesteld door

Uiterlijk bij
13 oktober 2024

Bijlage(n)
1

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Evaluatie coronaregelingen kinderopvang en noodopvang

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 15-11-2024 17:07:31
[Staatssecretaris akkoord 15-11-2024](#)

Belangrijkste uitkomsten en aanbevelingen

- De financiële regelingen TTKO, TTKZO en gemeentelijke regelingen waren doeltreffend.
- De uitvoering van TTKO was doelmatig. De TTKO-regeling zelf was beperkt doelmatig, omdat deze relatief ongericht was. Tegelijkertijd zou een theoretisch efficiëntere vormgeving niet uitvoerbaar zijn en leiden tot een onrechtmatig model.
- TTKZO en gemeentelijke regelingen waren gegeven hun omvang wellicht niet nodig geweest om de kinderopvangsector overeind te houden. Tegelijkertijd had de overheid gecommuniceerd dat deze ouders ook een vergoeding zou krijgen en moest dit daarom ook worden gerealiseerd.
- Noodopvang heeft ervoor gezorgd dat een flink deel van de ouders met een cruciaal beroep hun werk (goed) kon uitvoeren. Ook heeft de noodopvang duidelijk een positief effect gehad op de ontwikkeling van kwetsbare kinderen.
- De goede samenwerking binnen de sector heeft bijgedragen aan de snelle totstandkoming van de noodopvang. Tussen de kinderopvang en andere sectoren zoals onderwijs was de samenwerking soms lastiger. Een aanbeveling is dan ook om de netwerken binnen de kinderopvangsector goed te behouden en de netwerken buiten de kinderopvangsector zoals met ouders en scholen te verbeteren. U geeft in reactie hierop in de brief aan dat door de covid-crisis deze partijen elkaar (noodgedwongen) hebben weten te vinden en de overlegstructuren daarna vaak zijn bestendigd. Ook tussen SZW, OCW en VWS is er meer samenwerking gekomen.

Datum
30-09-2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Toelichting

Achtergrondinformatie over de financiële regelingen en noodopvang

- De TTKO (€ 619 mln.) had als doel om ouders met kinderopvangtoeslag tegemoet te komen voor de eigen bijdrage die zij doorbetaalden tijdens (een van) de drie sluitingen van kinderopvang. De vergoeding volgde uit het verzoek van de overheid om tijdens de sluiting van kinderopvang i.v.m. covid de factuur door te blijven betalen. Hiermee werd o.a. de continuïteit van de kinderopvang voor ouders, sector en het toeslagstelsel geborgd en kon noodopvang worden geboden aan kinderen van ouders met cruciale beroepen en kwetsbare kinderen. De SVB en Toeslagen hebben deze regeling uitgevoerd.
- De TTKZO (€10 mln.) is uitgekeerd aan een kleine groep personen die ten tijde van de sluitingen gebruik maakte van kinderopvang, maar geen recht hadden op een overheidsvergoeding (bijv. expats, eenverdieners etc.). Ook deze doelgroep was opgeroepen om tijdens de sluiting van kinderopvang hun factuur door te betalen. Door middel van een aanvraag bij de SVB konden ze recht krijgen op de tegemoetkoming.
- Gemeentelijke regelingen (€13,6 mln.): tegemoetkoming voor doelgroep gemeentelijke peuteropvang, sociaal medische indicatie en voorschoolse educatie. Ouders waarvan hun kind onder een van deze drie gemeentelijke regelingen vielen, waren ook opgeroepen om hun factuur/eigen bijdrage door te betalen. Gemeenten hebben geld gekregen om de eigen bijdrage voor deze ouders te vergoeden.
- De regelingen zijn onder hoge tijdsdruk en zonder zicht op de toekomst opgezet.
- Tijdens de drie sluitingsperioden was de kinderopvang gesloten, behalve voor het aanbieden van noodopvang. Kinderen van ouders met een cruciaal beroep en kinderen in een kwetsbare positie konden gebruikmaken van de noodopvang. Door de financiële regelingen kon de bedrijfsvoering van

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

kinderopvangorganisaties in principe doorlopen en kon de noodopvang hieruit worden gefinancierd.

Datum
30-09-2024

Bijlagen

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Concept brief TK Evaluatie coronaregelingen kinderopvang en noodopvang	Verzenden aan TK	
2	Rapport Evaluatie coronaregelingen kinderopvang en noodopvang	Bijlage bij verzending	
3	Eerdere nota + aanvullende vragen	Bijlage bij verzending	Openbaarmaking nota's

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

besproken
MSZW gezien
24/11

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Aan

Minister van SZW

27/10

TER INFORMATIE

Directie

Datum

3 oktober 2023

Onze referentie

2023-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

0

nota

Starten evaluatie doelmatigheid doeltreffendheid
coronaregelingen kinderopvang

Aanleiding

- In de Strategische Evaluatie Agenda van 2023 en 2024, zoals opgenomen in de Begrotingen van SZW 2023 en 2024¹, is toegezegd dat de Tijdelijke tegemoetkomingsregeling kinderopvang (TTKO) en de Tijdelijke tegemoetkomingsregeling kinderopvang zonder overheidsvergoeding (TTKZO) in 2023 geëvalueerd worden op doeltreffendheid en doelmatigheid.
- Met deze regelingen hebben ouders een tegemoetkoming ontvangen voor de ouderbijdrage die zij voor kinderopvang hebben betaald, ten tijde van de landelijke sluitingen van de kinderopvang i.v.m. de uitbraak van covid-19. Naast deze twee regelingen hebben ook gemeenten geld gekregen. Dit om ouders tegemoet te komen voor de eigen bijdrage die zij tijdens de sluiting hebben betaald voor gemeentelijke peuteropvang, sociaal medische indicatie en voorschoolse educatie (Zie ook onder Toelichting). In totaal is de kinderopvang tijdens de covidpandemie drie keer gesloten geweest en daarvoor zijn deze regelingen drie keer gebruikt.
- In deze nota wordt kort toegelicht hoe de evaluatie naar doelmatigheid- en doeltreffendheid wordt uitgevoerd.

Geadviseerd besluit

Ter informatie

Kernpunten

- Het evalueren van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de financiële regelingen zal door directie Kinderopvang zelf worden uitgevoerd. Hiervoor zal worden samengewerkt met SVB, Toeslagen en gemeenten.
- Overwogen is om de evaluatie uit te besteden aan een externe organisatie. Gegeven de kennis van de directie Kinderopvang, de hoeveelheid stukken, het lerende effect tijdens beleidsvorming en uitvoering van de tegemoetkomingsregelingen, is voorkeur gegeven om de evaluatie uit oogpunt van tijdsbesteding intern uit te voeren. Het uitzetten, verzamelen van informatie en laten uitvoeren door een extern bureau zou naar verwachting even veel of

als het
me wel een
betere

¹ XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid Rijksbegroting 2023, zie o.a. p. 34 en 287.
XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid Rijksbegroting 2024, zie p. 46 en 47.

Of ander team hoop?

- meer tijd kosten. Tevens heeft KO vaker zelf evaluaties naar kinderopvangbeleid uitgevoerd en hebben we daar positieve ervaring mee².
- Doordat de evaluatie door medewerkers van KO wordt uitgevoerd, is er een risico op partijdigheid. Voor het borgen van de onafhankelijkheid wordt een onafhankelijk extern deskundige betrokken. Ook worden experts geraadpleegd rondom evaluaties en methoden, waaronder FEZ.
 - Het onderzoek naar de drie tegemoetkomingsregelingen wordt uitgevoerd middels deskresearch, (eventueel) aangevuld met gesprekken met stakeholders.
 - Naast de genoemde financiële regelingen is samen met de sector noodopvang opgezet voor kwetsbare kinderen en kinderen van ouders met cruciale beroepen. Ook is preventief zelftesten voor kinderopvangpersoneel mogelijk gemaakt en is landelijk COVID-beleid omgezet in protocollen voor de kinderopvang. Omdat de evaluatie ziet op doelmatigheid en doeltreffendheid van de financiële regelingen, is dit geen onderdeel van de evaluatie. Voor de volledigheid zullen deze specifieke maatregelen wel kort in de evaluatie worden beschreven.
 - De evaluatie wordt in briefvorm aan de TK weergegeven. Hier heeft directie KO eerder goede ervaring mee, zoals ook bij de [Evaluatie subsidieregeling taal- interactievaardigheden](#) gebeurde. Het wordt dus geen separaat rapport. De brief zal waarschijnlijk eerste helft 2024 naar de TK worden gestuurd.

Datum
3 oktober 2023

Onze referentie
2023- [redacted]

Toelichting

- De TTKO (circa € 610 mln.) had als doel om ouders met KO tegemoet te komen voor de eigen bijdrage die zij doorbetaalden tijdens (een van) de drie sluitingen van kinderopvang. De vergoeding volgde uit het verzoek van de overheid om tijdens de sluiting van kinderopvang i.v.m. covid de factuur door te blijven betalen. Hiermee werd o.a. de continuïteit van de kinderopvang voor ouders, sector en het toeslagstelsel geborgd en kon noodopvang worden geboden aan kinderen van ouders met cruciale beroepen en kwetsbare kinderen. De SVB en Toeslagen hebben deze regeling uitgevoerd.
- De TTKZO (circa €10/11 mln.) is uitgekeerd aan een kleine groep personen die ten tijde van de sluitingen gebruik maakte van kinderopvang, maar geen recht hadden op een overheidsvergoeding (bijv. expats, eenverdieners etc.). Ook deze doelgroep was opgeroepen om tijdens de sluiting van kinderopvang hun factuur door te betalen. Door middel van een aanvraag bij de SVB konden ze recht krijgen op de tegemoetkoming.
- Gemeentelijke regelingen: tegemoetkoming voor doelgroep gemeentelijke peuteropvang, sociaal medische indicatie en voorschoolse educatie (circa €14 mln.). Ouders waarvan hun kind onder een van deze drie gemeentelijke regelingen vielen, waren ook opgeroepen om hun factuur/eigen bijdrage door te betalen. Gemeenten hebben geld gekregen om de eigen bijdrage voor deze ouders te vergoeden.
- Deze laatste regeling is niet opgenomen in de Strategische Evaluatie Agenda. Aangezien gemeenten ook een rol hadden om de eigen bijdrage voor deze ouders te vergoeden, wordt ook dit onderdeel geëvalueerd op doelmatigheid en doeltreffendheid.

² Bijvoorbeeld Periodieke rapportage kinderopvangbeleid 2015-2022 (2023) en Evaluatie taal- en interactievaardigheden (2021).